

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія

Освітня програма **Всі**

Спеціальність **Всі**

Галузь знань **Всі**

Затверджено на засіданні
кафедри філософії,
соціології та релігієзнавства
Протокол № 1 від “” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціологія
Викладач (-і)	Кучера Ірина Василівна
Контактний телефон викладача	050-969-91-28
E-mail викладача	iryna.kuchera@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	1. Цикл загальної підготовки. 1. 2 Вибіркові дисципліни 1.2.2 Дисципліни вільного вибору студента
Обсяг дисципліни	90 год.; кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	вівторок, 15.00 год. – 17.00 год.

2. Анотація до курсу

Програма курсу спрямована на формування у студентів вміння теоретично осмислювати й аналізувати соціальні явища і процеси, які відбуваються у світовому співтоваристві та сучасному українському суспільстві.

В межах лекційного курсу аналізуються закономірності функціонування і розвитку суспільства, осмислюється процес соціалізації особистості, розкривається діяльність таких соціальних інститутів як сім'я, культура, освіта, релігія та реклама. Зміст семінарських занять цілком корелює з лекційним матеріалом, оскільки їхня мета полягає у поглибленому вивченні матеріалу, що, як передбачається, дозволить студентам виробити власну світоглядну позицію. Знання дисципліни сприятимуть зростанню рівня фахової компетентності спеціалістів гуманітарного профілю, слугуватимуть передумовою застосування набутих студентами теоретичних знань у практичній площині реальних соціокультурних умов.

Програма включає відомості, що поглиблюють і доповнюють зміст навчальних предметів з філософії, психології, історії української культури.

Курс «Соціологія» спрямований на реалізацію в освітній діяльності принципу міждисциплінарної інтеграції. Процес навчання відбувається у відповідності з особистісно-орієнтованою моделлю і системно-діяльнісним підходом.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання дисципліни: засвоєння і поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок студентів шляхом оволодіння знаннями про соціальні зв'язки і відносини, способи їх організації, закономірності формування та розвитку; формування компетентностей необхідних для ефективного розв'язування стандартних і нестандартних комплексних задач у професійній педагогічній діяльності в навчальних закладах середньої освіти, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Завдання: сформувати у студентів цілісне уявлення про специфіку соціологічного знання; окреслити розуміння суспільства як цілісної системи, розкрити розуміння соціальної структури та природи соціальної нерівності; розвинути у студентів вміння теоретично осмислювати й аналізувати

соціальні явища та процеси, які відбуваються у світовому співтоваристві і сучасному українському суспільстві; виробити у майбутніх спеціалістів навички організації і проведення конкретно-соціологічних досліджень та використання їх результатів у практичній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- основні парадигми та напрямки сучасної соціології;
- етапи розвитку соціологічної науки;
- понятійно-категоріальний апарат соціології;
- особливості соціологічного підходу до вивчення особистості, сім'ї, культури, освіти, релігії, реклами, економіки та праці;
- методологічні і методичні підходи до організації соціологічних досліджень.

вміти:

- інтерпретувати вивчений матеріал;
- застосовувати одержані знання у навчальній та професійній діяльності; а процесі розв'язання складних соціальних проблем українського суспільства;
- аналізувати та оцінювати соціальні явища і процеси, які відбуваються у світовому співтоваристві та сучасному українському соціумі;
- вести ефективну міжособистісну комунікацію з іншими суб'єктами освітніх процесів;
- застосовувати принципи міждисциплінарного підходу в процесі здійснення наукових досліджень;
- приймати науково обґрунтовані рішення.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність (C1). Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії в навчальних закладах середньої освіти та у процесі навчання за спеціальністю, що передбачає застосування теорій та методів соціологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі

Комунікативна (C2) – здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською – державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні і на практиці.

Інформаційно-цифрова компетентність (C4) – здатність до впевненого, а водночас критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел.

Соціальна і громадянська компетентність (C6) – здатність до міжособистісної взаємодії на основі етичних міркувань (мотивів), вміння працювати в колективі й ефективно співпрацювати з учасниками навчального процесу; уміння попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів; діяти громадсько і соціально відповідально і свідомо та з почуттям поваги до оточуючих, усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Навчання вчитись (C7) – здатність вчитися і спільно, і автономно, здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), самостійне набуття нових компетентностей, а також здатність виявляти і творчо підходити до вирішення проблем, ухвалювати обґрунтовані рішення, генерувати нові ідеї, брати відповідальність і виявляти ініціативу, зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, вміння визначати і наполегливо реалізовувати поставлені завдання і взяті

обов'язки, вибудувати свою навчальну траєкторію, оцінювати прогрес і результати навчання, навчатися впродовж життя.

Загальнокультурна компетентність (С8) – здатність аналізувати й оцінювати найважливіші досягнення національної, європейської та світової науки й культури, орієнтуватися в культурному та духовному контекстах сучасного українського суспільства; усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми; цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність в Україні.

Фахові (предметні) компетентності:

С11. Здатність усвідомлювати та інтерпретувати вивчене, формувати й науково аргументувати власну позицію, брати активну участь у дискусіях.

С12. Здатність до міждисциплінарної взаємодії й уміння працювати з матеріалом суміжних освітньо-наукових сфер (філософія, політологія, філологія, культурологія, тощо) під час вирішення навчальних і наукових завдань, мати синтетичне мислення.

С13. Здатність застосовувати знання, уміння і навички із дисципліни «Соціологія» в практичній діяльності – у викладанні історії і суспільствознавчих предметів, організації навчально-виховного процесу, розробці навчально-методичного забезпечення дисципліни, при аналізі поточних суспільних процесів в Україні і світі, при веденні дискусії.

С16. Здатність користуватися вербальними і невербальними засобами передачі інформації.

С19. Здатність керувати і спрямовувати навчально-виховний процес, спираючись на здобуті соціологічні знання, особливості різних вікових і соціальних груп учнів.

С22. Здатність ефективно реалізовувати громадянські права та обов'язки з метою розвитку демократичного громадянського суспільства, виховувати правову свідомість та культуру в учасників освітнього процесу.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5-8-й семестр	для всіх спеціальностей	III-IV курс	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Соціологія як наука про суспільство.	лекція, 2 год.	Вебер М. Основные социологические понятия / М. Вебер // М. Вебер. Избранные произведения. – М.: Политиздат, 1990. – С.	підготовка візуалізованої презентації, ведення	5 б. (вибірково, під час)	Вересень 2019 р. (згідно з

<p>1. Об'єкт і предмет соціології.</p> <p>2. Структура та рівні соціологічного знання.</p> <p>3. Функції соціології та її роль у розвитку сучасного українського суспільства.</p> <p>Тема 1. Соціологія як наука про суспільство.</p> <p>1. Соціологія як наука про суспільство: об'єкт і предмет дослідження.</p> <p>2. Поняття соціального закону. Система категорій соціології.</p> <p>3. Структура і функції соціології.</p> <p>4. Зв'язок соціології з іншими науками.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>601-628.</p> <p>Дворецька Г. Соціологія: навч. посіб. / Г. Дворецька. – КНЕУ, 1999. – 338 с.</p> <p>Лукашевич М. Соціологія. Загальний курс: підруч. / М. Лукашевич, М. Туленков. – К.: Каравела, 2004. – 456 с.</p> <p>Нестуля О. Соціологія: практикум модульний варіант: навч. посіб. [для студ. Вищ. навч. закл.] / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, С. Ж. Везомська. – К.: Цент учбової літератури, 2009. – 272 с.</p> <p>Піча В. Соціологія: Короткий навчальний словник: терміни і поняття / В. Піча, А. Хорунжий, Л. Кліманська, В. Савка / за ред. В. Пічі. – К.: „Каравела”; Львів: „Новий світ - 2000”; Львів „Магнолія 2006”, 2008 – 340 с.</p> <p>Практикум з соціології: навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти / за ред. В. Пічі. – Львів: „Магнолія 2006”, 2009. – 368 с.</p> <p>Примуш М. Загальна соціологія: навч. посіб. / М. Примуш. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 592 с.</p> <p>Руткевич М. О предмете социологической науки: три методологических вопроса / М. Руткевич // Социологические исследования. – 1991. - №7. – С. 25-37.</p> <p>Сірий Є. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку спеціальні та галузеві теорії: навч. посіб. / Є. Сірий. – К.: Атіка, 2004. – 480 с.</p> <p>Соціологія [Текст]: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 3-те вид., доопр., доп / за заг. ред. В. І. Докаша. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. – 272 с.</p>	<p>термінологічного словника, 7 год.</p>	<p>опитування на семінарі).</p>	<p>електронним розкладом)</p>
---	------------------------------------	--	--	---------------------------------	-------------------------------

		<p>Соціологія [Текст]: підручник /за ред. В. М. Пічі. – Рек. МОН; 4-те вид. випр. – Львів: Новий Світ - 2000, 2013. – 296 с.</p> <p>Соціологія: навч. посіб. / за ред. С. О. Макеєва. – 2-е вид. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2003. – 455 с.</p> <p>Соціологія: підруч. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. В. Г. Городяненка. – К.: ВЦ „Академія”, 2005. – 560 с.</p> <p>Танчин І. Соціологія: навч. посіб. / І. Танчин. – К.: Знання, 2007. – 351 с.</p> <p>Черниш Н. Соціологія: підручник за рейтингово-модульною системою навчання / Н. Черниш. – К.: Знання, 2009. – 468 с.</p> <p>Ядов В. Размышления о предмете социологии / В. Ядов // Социологические исследования. – 1990. - №2. – С. 3-17.</p>			
<p>Тема 2. Суспільство як соціальна система</p> <p>1. Суспільство як категорія соціології: дефінітивний аналіз.</p> <p>2. Типологія суспільств.</p> <p>3. Соціальна структура суспільства.</p> <p>4. Теорія соціальної стратифікації.</p>	лекція, 2 год.	<p>Балабанова Е. Андеркласс: понятие и место в обществе // Социологические исследования. - 1999. - № 12.</p> <p>Гидденс Э. Стратификация и классовая структура / Э. Гидденс // Социологические исследования. – 1992. - №11. – С. 107-121.</p> <p>Дворецька Г. Соціологія: навч. посіб. / Г. Дворецька. – КНЕУ, 1999. – 338 с.</p> <p>Іващенко О. Про анатомію економічної нерівності в сучасній Україні: соціологічні дослідження / О. Іваненко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2010. - №4. – С. 29-55.</p> <p>Коваліско, Н. В. Основи соціальної стратифікації [Текст]: навчальний посібник / Н. В. Коваліско. – Львів : Магнолія-2006,</p>	підготовка візуалізованої презентації, ведення термінологічного словника, 7 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	Вересень 2019 р. (згідно з електронним розкладом)
Тема 2. Суспільство як	семінарське				

<p>цілісна система</p> <p>1. Поняття «суспільство» та його типи.</p> <p>2. Теорія соціальної стратифікації.</p> <p>3. Поняття середнього класу, його роль у суспільстві.</p> <p>4. Андерклас в стратифікаційній системі сучасних суспільств. Бідність.</p> <p>5. Характерні риси стратифікації сучасного українського суспільства.</p>	<p>заняття, 4 год.</p>	<p>2007.– 328 с.</p> <p>Лукашевич М. Соціологія. Загальний курс: підруч. / М. Лукашевич, М. Туленков. – К.: Каравела, 2004. – 456 с.</p> <p>Мертон Р. Социальная теория и социальная структура / Пер. с англ. Е. Н. Егоровой, и др.; науч. ред. З. В. Коганова. – М., АСТ, Хранитель, 2006. – 873 с.</p> <p>Нестуля О. Соціологія: практикум модульний варіант: навч. посіб. [для студ. Вищ. навч. закл.] / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, С. Ж. Везомська. – К.: Цент учбової літератури, 2009. – 272 с.</p> <p>Піча В. Соціологія: Короткий навчальний словник: терміни і поняття / В. Піча, А. Хорунжий, Л. Кліманська, В. Савка / за ред. В. Пічі. – К.: „Каравела”; Львів: „Новий світ - 2000”; Львів „Магнолія 2006”, 2008 – 340 с.</p> <p>Практикум з соціології: навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти / за ред. В. Пічі. – Львів: „Магнолія 2006”, 2009. – 368 с.</p> <p>Примуш М. Загальна соціологія: навч. посіб. / М. Примуш. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 592 с.</p> <p>Сірий Є. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку спеціальні та галузеві теорії: навч. посіб. / Є. Сірий. – К.: Атіка, 2004. – 480 с.</p> <p>Струченков О. В. Особливості андеркласу в Україні // Вісник Одеського національного університету. Соціологія і політичні науки. 2016. Т. 21. Вип. 3. С. 61–72.</p> <p>Соціологія [Текст]: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 3-те вид., доопр., доп /</p>			
--	------------------------	--	--	--	--

		<p>за заг. ред. В. І. Докаша. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. – 272 с.</p> <p>Соціологія [Текст]: підручник /за ред. В. М. Пічі. – Рек. МОН; 4-те вид. випр. – Львів: Новий Світ - 2000, 2013. – 296 с.</p> <p>Соціологія: навч. посіб. / за ред. С. О. Макеєва. – 2-е вид. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2003. – 455 с.</p> <p>Соціологія: підруч. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. В. Г. Городяненка. – К.: ВЦ „Академія”, 2005. – 560 с.</p> <p>Танчин І. Соціологія: навч. посіб. / І. Танчин. – К.: Знання, 2007. – 351 с.</p> <p>Черниш Н. Соціологія: підручник за рейтингово-модульною системою навчання / Н. Черниш. – К.: Знання, 2009. – 468 с.</p>			
<p>Тема 3. Особистість в системі соціальних зв'язків.</p> <p>Особистість в системі соціальних зв'язків.</p> <p>1. Особливості соціологічного аналізу особистості.</p> <p>2. Соціальна структура особистості.</p> <p>3. Соціалізації особистості як процес.</p> <p>4. Поняття «соціальний тип особистості».</p> <p>Типології особистості.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>Дворецька Г. Соціологія: навч. посіб. / Г. Дворецька. – КНЕУ, 1999. – 338 с.</p> <p>Лукашевич М. Соціологія. Загальний курс: підруч. / М. Лукашевич, М. Туленков. – К.: Каравела, 2004. – 456 с.</p> <p>Нестуля О. Соціологія: практикум модульний варіант: навч. посіб. [для студ. Вищ. навч. закл.] / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, С. Ж. Везомська. – К.: Цент учбової літератури, 2009. – 272 с.</p> <p>Піча В. Соціологія: Короткий навчальний словник: терміни і поняття / В. Піча, А. Хорунжий, Л. Кліманська, В. Савка / за ред. В. Пічі. – К.: „Каравела”; Львів: „Новий світ - 2000”; Львів „Магнолія 2006”, 2008 – 340 с.</p> <p>Практикум з соціології: навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти / за ред. В.</p>	<p>підготовка візуалізованої презентації / реферату, ведення термінологічного словника, 7 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>Жовтень 2019 р. (згідно з електронним розкладом)</p>

		<p>Пічі. – Львів: „Магнолія 2006”, 2009. – 368 с.</p> <p>Примуш М. Загальна соціологія: навч. посіб. / М. Примуш. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 592 с.</p> <p>Сірий Є. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку спеціальні та галузеві теорії: навч. посіб. / Є. Сірий. – К.: Атіка, 2004. – 480 с.</p> <p>Соціологія [Текст]: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 3-те вид., доопр., доп / за заг. ред. В. І. Докаша. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. – 272 с.</p> <p>Соціологія [Текст]: підручник /за ред. В. М. Пічі. – Рек. МОН; 4-те вид. випр. – Львів: Новий Світ - 2000, 2013. – 296 с.</p> <p>Соціологія: навч. посіб. / за ред. С. О. Макеєва. – 2-е вид. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2003. – 455 с.</p> <p>Соціологія: підруч. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. В. Г. Городяненка. – К.: ВЦ „Академія”, 2005. – 560 с.</p> <p>Танчин І. Соціологія: навч. посіб. / І. Танчин. – К.: Знання, 2007. – 351 с.</p> <p>Черниш Н. Соціологія: підручник за рейтингово-модульною системою навчання / Н. Черниш. – К.: Знання, 2009. – 468 с.</p>			
--	--	---	--	--	--

<p>Тема 4. Соціологія сім'ї та молоді</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сім'я як об'єкт соціологічного аналізу. 2. Функції сім'ї. 3. Типологія і структура сім'ї. Проблеми сучасної сім'ї. 4. Молодь як соціально-демографічна група 	<p>лекція, 2 год.</p>	<p>Дворецька Г. Соціологія: навч. посіб. / Г. Дворецька. – КНЕУ, 1999. – 338 с. Лукашевич М. Соціологія. Загальний курс: підруч. / М. Лукашевич, М. Туленков. – К.: Каравела, 2004. – 456 с. Лукашевич М. П. Соціологія сім'ї [Текст]: підручник / М. П. Лукашевич, Ф. Ф. Шандор. – Рек. МОН – К.: Знання, 2013. – 223 с. Нестуля О. Соціологія: практикум модульний варіант: навч. посіб. [для студ. Вищ. навч. закл.] / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, С. Ж. Везомська. – К.: Цент учбової літератури, 2009. – 272 с. Піча В. Соціологія: Короткий навчальний словник: терміни і поняття / В. Піча, А. Хорунжий, Л. Кліманська, В. Савка / за ред. В. Пічі. – К.: „Каравела”; Львів: „Новий світ - 2000”; Львів „Магнолія 2006”, 2008 – 340 с. Практикум з соціології: навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти / за ред. В. Пічі. – Львів: „Магнолія 2006”, 2009. – 368 с. Примуш М. Загальна соціологія: навч. посіб. / М. Примуш. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 592 с. Сірий Є. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку спеціальні та галузеві теорії: навч. посіб. / Є. Сірий. – К.: Атіка, 2004. – 480 с. Соціологія [Текст]: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 3-те вид., доопр., доп / за заг. ред. В. І. Докаша. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. – 272 с. Соціологія [Текст]: підручник / за ред. В. М. Пічі. – Рек. МОН; 4-те вид. випр. – Львів:</p>	<p>Підготовка візуалізованої презентації / реферату, ведення термінологічного словника, 7 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>Жовтень 2019 р. (згідно з електронним розкладом)</p>
<p>Тема 4. Соціологія молоді</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце соціології молоді у системі соціологічного знання та у державній молодіжній політиці. 2. Молодь як соціально-демографічна група. 3. Стан дослідження молодіжних проблем та необхідність розвитку соціології молоді. 	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>Дворецька Г. Соціологія: навч. посіб. / Г. Дворецька. – КНЕУ, 1999. – 338 с. Лукашевич М. Соціологія. Загальний курс: підруч. / М. Лукашевич, М. Туленков. – К.: Каравела, 2004. – 456 с. Лукашевич М. П. Соціологія сім'ї [Текст]: підручник / М. П. Лукашевич, Ф. Ф. Шандор. – Рек. МОН – К.: Знання, 2013. – 223 с. Нестуля О. Соціологія: практикум модульний варіант: навч. посіб. [для студ. Вищ. навч. закл.] / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, С. Ж. Везомська. – К.: Цент учбової літератури, 2009. – 272 с. Піча В. Соціологія: Короткий навчальний словник: терміни і поняття / В. Піча, А. Хорунжий, Л. Кліманська, В. Савка / за ред. В. Пічі. – К.: „Каравела”; Львів: „Новий світ - 2000”; Львів „Магнолія 2006”, 2008 – 340 с. Практикум з соціології: навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти / за ред. В. Пічі. – Львів: „Магнолія 2006”, 2009. – 368 с. Примуш М. Загальна соціологія: навч. посіб. / М. Примуш. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 592 с. Сірий Є. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку спеціальні та галузеві теорії: навч. посіб. / Є. Сірий. – К.: Атіка, 2004. – 480 с. Соціологія [Текст]: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 3-те вид., доопр., доп / за заг. ред. В. І. Докаша. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. – 272 с. Соціологія [Текст]: підручник / за ред. В. М. Пічі. – Рек. МОН; 4-те вид. випр. – Львів:</p>	<p>Підготовка візуалізованої презентації / реферату, ведення термінологічного словника, 7 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>Жовтень 2019 р. (згідно з електронним розкладом)</p>

		<p>Новий Світ - 2000, 2013. – 296 с.</p> <p>Соціологія: навч. посіб. / за ред. С. О. Макеєва. – 2-е вид. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2003. – 455 с.</p> <p>Соціологія: підруч. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. В. Г. Городяненка. – К.: ВЦ „Академія”, 2005. – 560 с.</p> <p>Танчин І. Соціологія: навч. посіб. / І. Танчин. – К.: Знання, 2007. – 351 с.</p> <p>Черниш Н. Соціологія: підручник за рейтингово-модульною системою навчання / Н. Черниш. – К.: Знання, 2009. – 468 с.</p>			
<p>Тема 5. Соціологія культури і освіти</p> <p>1. Поняття культури. Соціологія культури.</p> <p>2. Елементи культури.</p> <p>3. Форми культури.</p> <p>4 Соціологія освіти як наука. Структура соціології освіти.</p> <p>Тема 5. Соціологія освіти</p> <p>1. Соціологія освіти як наука: об’єкт, предмет, завдання та функції.</p> <p>2. Освіта як соціальний інститут. Функції освіти.</p>	<p>лекція, 2 год.</p> <p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>Дворецька Г. Соціологія: навч. посіб. / Г. Дворецька. – КНЕУ, 1999. – 338 с.</p> <p>Ионин Л. Социология культуры / Л. Ионин. – М.: Логос, 1996. – 362 с.</p> <p>Кучера І. В. Освіта і нерівність як теоретична і практична проблема сьогодення / І. В. Кучера // Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах «Грані». – 2013. - №2 (94). – С. 12-15.</p> <p>Лукашевич М. Соціологія. Загальний курс: підруч. / М. Лукашевич, М. Туленков. – К.: Каравела, 2004. – 456 с.</p> <p>Нестуля О. Соціологія: практикум модульний варіант: навч. посіб. [для студ. Вищ. навч. закл.] / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, С. Ж. Везомська. – К.: Цент учбової літератури, 2009. – 272 с.</p> <p>Піча В. Соціологія: Короткий навчальний словник: терміни і поняття / В. Піча, А. Хорунжий, Л. Кліманська, В. Савка / за ред.</p>	<p>Підготовка візуалізованої презентації / реферату, ведення термінологічного словника, 7 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>Жовтень 2019 р. (згідно з електронним розкладом)</p> <p>Жовтень 2019 р. (згідно з електронним розкладом)</p>

<p>3. Структурні характеристики системи освіти в Україні.</p> <p>4. Освіта і нерівність.</p>		<p>В. Пічі. – К.: „Каравела”; Львів: „Новий світ - 2000”; Львів „Магнолія 2006”, 2008 – 340 с.</p> <p>Победа Н. А. Соціологія культури / Н. Победа. – Одеса: Астропринт, 1997. – 224 с.</p> <p>Практикум з соціології: навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти / за ред. В. Пічі. – Львів: „Магнолія 2006”, 2009. – 368 с.</p> <p>Примуш М. Загальна соціологія: навч. посіб. / М. Примуш. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 592 с.</p> <p>Ручка А. Цінності та ціннісна зміна в соціологічній перспективі // Мінливості культури: соціологічні проєкції [наук. моногр.] / За ред. Н.Костенко. — Київ: Інститут соціології НАН України, 2015. – С. 41-76.</p> <p>Сайтарли І.А. Соціологія культури Т. Парсонса // Мультиверсум. Філософський альманах: 36. Наук. Пр.. – К., 2009. – Вип. 80. – С. 228-240.</p> <p>Сірий Є. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку спеціальні та галузеві теорії: навч. посіб. / Є. Сірий. – К.: Атіка, 2004. – 480 с.</p> <p>Соціологія [Текст]: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 3-те вид., доопр., доп / за заг. ред. В. І. Докаша. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. – 272 с.</p> <p>Соціологія [Текст]: підручник /за ред. В. М. Пічі. – Рек. МОН; 4-те вид. випр. – Львів: Новий Світ - 2000, 2013. – 296 с.</p> <p>Соціологія: навч. посіб. / за ред. С. О. Макеєва. – 2-е вид. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2003. – 455 с.</p>			
--	--	--	--	--	--

		Соціологія: підруч. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. В. Г. Городяненка. – К.: ВЦ „Академія”, 2005. – 560 с. Танчин І. Соціологія: навч. посіб. / І. Танчин. – К.: Знання, 2007. – 351 с. Черниш Н. Соціологія: підручник за рейтингово-модульною системою навчання / Н. Черниш. – К.: Знання, 2009. – 468 с.			
Тема 6. Соціологія праці та зайнятості 1. Соціологія праці та зайнятості як спеціальна соціологічна теорія: об’єкт, предмет, методи дослідження та функції. 2. Категорії соціології праці та зайнятості. 3. Мотивація та стимулювання трудової поведінки.	лекція, 2 год.	Вакуленко С. Соціологія праці: навч.-метод. посіб. / С. Вакуленко. – К.: Знання, 2008. – 262 с. Дворецька Г. Соціологія праці: навч. посіб. / Г. Дворецька. – К.: КНЕУ, 2001. – 243 с. Лукашевич М. Соціологія праці: підручник / М. Лукашевич. – К.: Либідь, 2004. – 440 с. Молевич Е. Труд как объект и предмет исследований общей социологии / Е. Молевич // Социологические исследования. – 2001. – №7. Огаренко В. Соціологія праці: навч. посіб. / В. Огаренко, Ж. Малахова. – Запоріжжя: ГУ „ЗІДМУ”, 2001. – 303 с.	Підготовка візуалізованої презентації / реферату ведення, термінологічного словника, 7 год.		Листопад 2019 р. (згідно з електронним розкладом)
Тема 6. Соціологія праці та зайнятості 1. Трудова поведінка та її види. 2. Змістові теорії мотивації праці. 3. Процесуальні теорії мотивації праці. 4 Трудова мобільність і кар’єра.	семінарське заняття, 2 год.	Піча В. Соціологія: короткий навчальний словник: терміни і поняття / В. Піча, А. Хорунжий, Л. Климанська, В. Савка / за ред. В. М. Пічі. – К.: „Каравела”; Львів: „Новий світ - 2000”; Львів „Магнолія 2006”, 2008 – 340 с. Практикум з соціології: навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти / за ред. В. М. Пічі. – Львів: „Магнолія 2006”, 2009. – 368 с. Сірий Є. Соціологія: загальна теорія, історія			

		розвитку спеціальні та галузеві теорії: навч. посіб./ Є. Сірий. – К.: Атіка, 2004. – 480 с. Соціологія. підруч. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. В. Г. Городяненка. – К.: ВЦ „Академія”, 2005. – 560 с. Танчин І. Соціологія: навч. посіб./ І. Танчин. – К.: Знання, 2007. – 351 с. Тощенко Ж. Предмет и структура социологии труда /Ж. Тощенко // Социологические исследования. –2003. - №3 – С. 48-58.			
Тема 7. Соціологія реклами 1.Реклама: проблема ідентифікації і визначення. 2. Функції реклами. 3. Комерційна і соціальна реклама: порівняльний аналіз. 4.Гендерні стереотипи та гендерні ідентичності в рекламі	лекція, 2 год.	Джефкінс Ф. Реклама. Практичний посібник: Вид.4 - К.: Знання, 2008. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://westudents.com.ua/knigi/290-reklama-djefkns-f.html Лисиця Н. М. Соціологія реклами : навч. посібн. / Н. М. Лисиця, Ю. В. Белікова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 276с. Лисиця Н. Реклама як соціальний інститут // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1998. - №3. – С. 125-130. Медведева Е. В. Рекламная коммуникация. - М.: Едиториал УРСС, 2003. – 174 с. Основи реклами і зв'язків із громадськістю: підручник / за заг. ред. В.Ф.Іванова, В.В. Різуна. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. – 431с. Реклама і зв'язки з громадськістю: конспект лекцій. Навчальний посібник. Електронне видання. Укладач М.Г. Житарюк. – Вінниця, 2015. – 165 с. Режим доступу:	Підготовка візуалізованої презентації / реферату, ведення термінологічного словника, 6 год. Індивідуальна робота – складання тексту рекламного повідомлення для популяризації серед абітурієнтів в межах профорієнтаційної роботи спеціальності «Історія», 5 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі). 5 б. (усім студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).	Жовтень 2019 р. (згідно з електронним розкладом)
Тема 7. Соціологія реклами 1.Соціологія реклами: об'єкт та предмет дослідження. 2.Класифікація реклами. 3.Рекламний текст:	семінарське заняття, 2 год.				

структура, форма, стиль.		http://przhyt.ucoz.ua/ Ромат Е. В. Реклама: Учебник для вузов / Е. В. Ромат. – 7-е изд. – СПб.: Питер, 2008. – 512 с. Федотова Л. Н. Социология рекламной деятельности: Учебник. – М.: Гардарики, 2002.			
Тема 8. Соціологія релігії 1. Предмет і об'єкт соціології релігії. 2. Релігія як соціальний інститут, її еволюційні та організаційні форми. 3. Процеси у релігійній сфері.	семінарське заняття, 2 год.	Історія релігії в Україні :навч. посібник / за ред. Колодного А., Ляроцького П. – К., 1999. Пашук А. Українська церква і незалежність України / А. Пашук – Львів, 2003. Сірий Є. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку спеціальні та галузеві теорії: навч. посіб. / Є. Сірий. – К.: Атіка, 2004. – 480 с. Смелзер Н. Социология: Пер с англ. / Н. Смелзер. – М.: Феникс, 1994. – 688 с. Соціологія. підруч. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. В. Г. Городяненка. – К.: ВЦ „Академія”, 2005. – 560 с.	ведення термінологічного словника, 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	Грудень 2019 р. (згідно з електронним розкладом)

Загальна система оцінювання курсу	Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи: - усні відповіді на семінарських заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей – 70 балів Оцінка розраховується як середнє арифметичне з усіх отриманих на семінарських заняттях, помножене на 14. Приклад: $((3+4+4+4) / 4) \times 14 = 3,75 \times 14 = 52,5=53$ (бали); - контрольна робота (у формі тестів) – 15 балів; - індивідуальна робота № 1: ведення термінологічного словника (не менше 100 термінів) – 10 балів; - індивідуальна робота № 2: підготовка рекламного повідомлення – 5 балів. Сумарна кількість – 100 балів. Підсумковий контроль – залік
Вимоги до письмової роботи	Тест охоплює матеріал тем 1, 2, та 3. Кількість тестових завдань: 30. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 4. Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання: 30 хв. (в межах семінарського заняття).

Мультимедійна презентація – це програма, яка може містити текстові матеріали, фотографії, малюнки, діаграми та графіки, слайд-шоу, звукове оформлення і дикторський супровід, відеофрагменти й анімацію, тривимірну графіку.

Метою презентаційного повідомлення є набуття студентами навичок публічного представлення результатів власного дослідження. Тому важливо знати правила оформлення презентацій, що ґрунтуються на психофізіологічних особливостях сприйняття людиною інформації.

При оформленні слайдів мультимедійної презентації слід враховувати такі рекомендації:

1. Дотримуйтесь одного стилю оформлення слайдів, однієї кольорової гами.
2. Використовуйте для фону більш холодні тони (синій або зелений).
3. На одному слайді використовуйте не більш ніж 3 кольори: один для фону, другий для заголовку, третій для тексту.
4. Використовуйте для фону та тексту контрастні кольори та однакову кольорову схему для всіх слайдів.
5. Не використовуйте шрифтів, що важко читаються.
6. Не заповнюйте слайд значним об'ємом інформації.
7. Структуруйте матеріал для кращого розуміння інформації.
8. Розміщуйте у центрі слайда або у його лівому верхньому кутку найбільш важливу інформацію; написи повинні бути під зображеннями.
9. Залишайте по периметру слайду вільні поля, оскільки вільний простір сам по собі є важливим елементом дизайну.
10. Тексту на слайді має бути менше ніж зображень у співвідношенні 2:3.
11. Використання фотографій як фону є не завжди вдалою ідеєю через труднощі з підбором шрифту. В цьому випадку треба або використовувати більш-менш однотонні, іноді ледь розмиті фотографії, або розташовувати текст не на самій фотографії, а на кольоровому фоні.
12. Фон у вигляді анімованого об'єкта заважає сприйняттю текстової інформації.
13. Зображення має бути не стільки фоном, скільки ілюстрацією тексту, яка допомагає по-новому його зрозуміти та розкрити.

При представленні інформації в мультимедійній презентації слід враховувати такі рекомендації та вимоги:

1. Кожен слайд має відображати одну думку, факт, твердження.
2. Використовуйте короткі слова та прості речення.
3. Рядок має містити 6-8 слів. Усього в слайді має бути не більше 6-8 рядків.
4. Зведіть до мінімуму текстову інформацію, замінюючи її схемами, малюнками тощо.

5. Зміст презентації повинен відповідати заявленій темі і розкрити її логічно за заявленим планом.
6. Дотримуйтеся правил оформлення тексту, орфографії, пунктуації, скорочень.
7. Крапку в заголовках не ставлять.
8. Представлена інформація повинна бути достовірною та ґрунтуватися на сучасних джерелах.
9. Зміст кожної частини текстової інформації повинен бути логічно завершеним.
10. Дотримуйтеся стислості та лаконічності викладу, максимальної інформативності тексту.
11. Не перевантажуйте слайд інформацією (одночасно запам'ятовується не більше 3-х фактів, висновків, визначень).
12. Презентація має бути автентичною, самостійно виконаною.
13. При створенні презентацій обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності.
14. Посилання на джерела, з яких були використані текстові та ілюстративні матеріали при створенні презентації, наводяться в тексті презентації у квадратних дужках. Приклад: [1, с.4].

Структура мультимедійної презентації:

1. Кількість слайдів не менше 20.
2. Перший слайд – титульний, що містить інформацію про: тему, прізвище, ім'я автора презентації, курс, групу, спеціальність.
3. Другий слайд – мета презентації.
4. Третій слайд – містить план (структурно-логічну схему розкриття теми) презентації.
5. Основна частина слайдів: інформаційна.
6. Висновки з теми – 1-2 слайди.
7. Передостанній слайд містить інформацію про використані джерела (список використаних джерел в алфавітному порядку).
8. Останній слайд – містить подяку за увагу та інформацію про контакти автора, які можна використовувати слухачам, якщо в них виникли запитання щодо змісту матеріалу.
9. Раціонально використовуйте наскрізну нумерацію слайдів. На титульному та завершальному слайдах номер може не проставлятися.

Процедура оцінювання мультимедійної презентації спирається на сім показників. Кожний показник оцінюється за шкалою від 1 до 5. Оцінка за презентацію розраховується як середнє арифметичне з усіх отриманих оцінок по кожному показнику.

Критерії оцінювання мультимедійної презентації

Критерії оцінювання	Бали
Повнота розкриття теми	
Дотримання структури презентації	

	<table border="1"> <tr> <td>Дотримання принципів академічної доброчесності</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Оригінальність оформлення презентації.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Дотримання єдиного стилю слайдів.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Якісний рівень використання мультимедійних ефектів.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Відсутність граматичних, орфографічних і стилістичних помилок</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Середній бал</td> <td></td> </tr> </table>	Дотримання принципів академічної доброчесності		Оригінальність оформлення презентації.		Дотримання єдиного стилю слайдів.		Якісний рівень використання мультимедійних ефектів.		Відсутність граматичних, орфографічних і стилістичних помилок		Середній бал	
Дотримання принципів академічної доброчесності													
Оригінальність оформлення презентації.													
Дотримання єдиного стилю слайдів.													
Якісний рівень використання мультимедійних ефектів.													
Відсутність граматичних, орфографічних і стилістичних помилок													
Середній бал													
Семінарські заняття	<p>Тема 1. Соціологія як наука про суспільство (2 год.)</p> <p>Тема 2. Суспільство як цілісна система (4 год.).</p> <p>Тема 3. Особистість в системі соціальних зв'язків (2 год.).</p> <p>Тема 4. Соціологія молоді (2 год.).</p> <p>Тема 5. Соціологія освіти (2 год.).</p> <p>Тема 6. Соціологія праці та зайнятості (2 год.).</p> <p>Тема 7. Соціологія реклами (2 год.).</p> <p>Тема 8. Соціологія релігії (2 год.).</p> <p>В межах семи запланованих семінарських занять є обов'язковими дві усні відповіді, які оцінюються як «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно».</p> <p>Обов'язковим є написання тестової роботи на 3 семінарському занятті. Результат оцінюється від 0 до 15 балів.</p>												
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль виставляється за результатами семінарських занять. Наявність щонайменше чотирьох оцінок (двох – за усні відповіді, однієї – за письмову роботу та однієї – за рекламне повідомлення чи термінологічний словник) не нижче, ніж «задовільно», є достатньою підставою для зарахування курсу.</p>												
7. Політика курсу													
<p>Політика курсу «Соціологія» передбачає прездачу усіх невиконаних завдань в силу пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарському занятті, отримання негативної оцінки або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – вівторок, 15.00 год. – 17.00 год. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобрпорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентіві (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.</p>													
8. Рекомендована література													

- Андреева Г. Социальная психология / Г. Андреева. – М.: Аспект Пресс, 1998. – 376 с.
- Антонов И. А. Микросоциология семьи (Методология исследования структур и процессов) / И. А. Антонов. – М.: Note Rene, 1998.
- Асп Э. Введение в социологию / Пер. с фин. под общ. ред. А. О. Бороноева / Э. Асп. – СПб.: Алетейя, 1998. – 245 с.
- Вебер М. Избранные произведения: Пер с нем. / М. Вебер. – М.: Прогресс, 1990. – 808 с.
- Гидденс Э. Стратификация и классовая структура / Э. Гидденс // Социологические исследования. – 1992. - №11. – С. 107-121.
- Головаха Є. Україна та Європа: Результати міжнародного порівняльного соціологічного дослідження / Є. Головаха, А. Горбачик, Н. Пеніна. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2006. – 142 с.
- Дворецька Г. Соціологія: навч. посіб. / Г. Дворецька. – КНЕУ, 1999. – 338 с.
- Злобіна О. Категорія «особистість» у системі понять соціологічної теорії / О. Злобіна // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2001. - №2.
- Злобіна О. Суспільна криза: життєві стратегії особистості / О. Злобіна, В. Тихонович. – К.: Стило, 2001. – 238 с.
- Ионин Л. Г. Социология культуры / Л. Ионин. – М.: Логос, 1996. – 362 с.
- Іващенко О. Про анатомію економічної нерівності в сучасній Україні: соціологічні дослідження / О. Іваненко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2010. - №4. – С. 29-55.
- Катаєв С. Сучасне українське суспільство: навч. посіб. / С. Катаєв. – К.: Цент навчальної літератури, 2006. – 200 с.
- Лукашевич М. Соціологія. Загальний курс: підруч. / М. Лукашевич, М. Туленков. – К.: Каравела, 2004. – 456 с.
- Нестуля О. Соціологія: практикум модульний варіант: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, С. Ж. Вережомська. – К.: Цент учбової літератури, 2009. – 272 с.
- Піча В. Соціологія: короткий навчальний словник: терміни і поняття / В. Піча, А. Хорунжий, Л. Климанська, В. Савка. / за ред. В. М. Пічі. – К.: „Каравела”; Львів: „Новий світ - 2000”; Львів „Магнолія 2006”, 2008. – 340 с.
- Піча В. Соціологія: курс лекцій / В. Піча. – К.: Заповіт, 1996. – 344 с.
- Победа Н. А. Социология культуры / Н. Победа. – Одесса: Астропринт, 1997. – 224 с.
- Практикум з соціології: навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти / за ред. В. М. Пічі. – Львів: „Магнолія 2006”, 2009. – 368 с.
- Примуш М. Загальна соціологія: авч. посіб. / М. Примуш. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 592 с.
- Рабочая книга социолога / под ред. Г. В.Осипова. – М.: Наука, 1983. – 476 с.
- Руткевич М. О предмете социологической науки: три методологических вопроса / М. Руткевич // Социологические исследования. – 1991. - №7. – С. 25-37.
- Ручка А. А. Курс історії теоретичної соціології: навч. посіб. / А. А. Ручка, В. В. Танчер. – К.: Наукова думка, 1995. – 327 с.
- Синельников О. В. Социально одобряемые причины разводов в прошлом и настоящем / О. В. Синельников // Социологические исследования. – 1992. - №2.
- Сірій Є. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку спеціальні та галузеві теорії: навч. посіб./ Є. Сірій. – К.: Атіка, 2004. – 480 с.
- Соціологія культури: навч. посібник / О. М. Семашко, В. М. Піча, О. І. Погорілий та ін. - К.: „Каравела”, Львів: „Новий світ-2000”, 2002. – 334 с.
- Соціологія культури: навч. посібник / О. М. Семашко, В. М. Піча, О. І. Погорілий та ін. - К.: „Каравела”, Львів: „Новий світ-2000”, 2002. – 334 с.
- Соціологія. Підруч. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. В. Г. Городяненка. – К.: ВЦ „Академія”, 2005. – 560 с.

- Соціологія: навч. посіб. / за ред. С. О.Макеєва. – 2-е вид. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2003. – 455 с.
- Соціологія: підруч. / за ред. В. П. Андрущенко, М. І. Горлача. – Київ – Харків, 1998. – 624 с.
- Танчин І. Соціологія: навч. посіб. / І. Танчин. – К.: Знання, 2007. – 351 с.
- Тимченко Н.С. Культура в современном социогуманитарном знании / Н. Тимченко // Социологические исследования. – 1998. - № 8. – С. 109-112.
- Черниш Н. Соціологія: підручник за рейтингово-модульною системою навчання / Н. Черниш. – К.: Знання, 2009. – 468 с.
- Чухно В. П. Общество и семья: вчера, сегодня, завтра / В. П. Чухно. – Донецк, 1990. – 248 с.
- Шульга М. Соціальний ареал особистості / М. Шульга // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2002. - №2.
- Ядов В. Размышления о предмете социологии / В. Ядов // Социологические исследования. – 1990. - №2. – С. 3-17.

Викладач

Кучера І.В.